

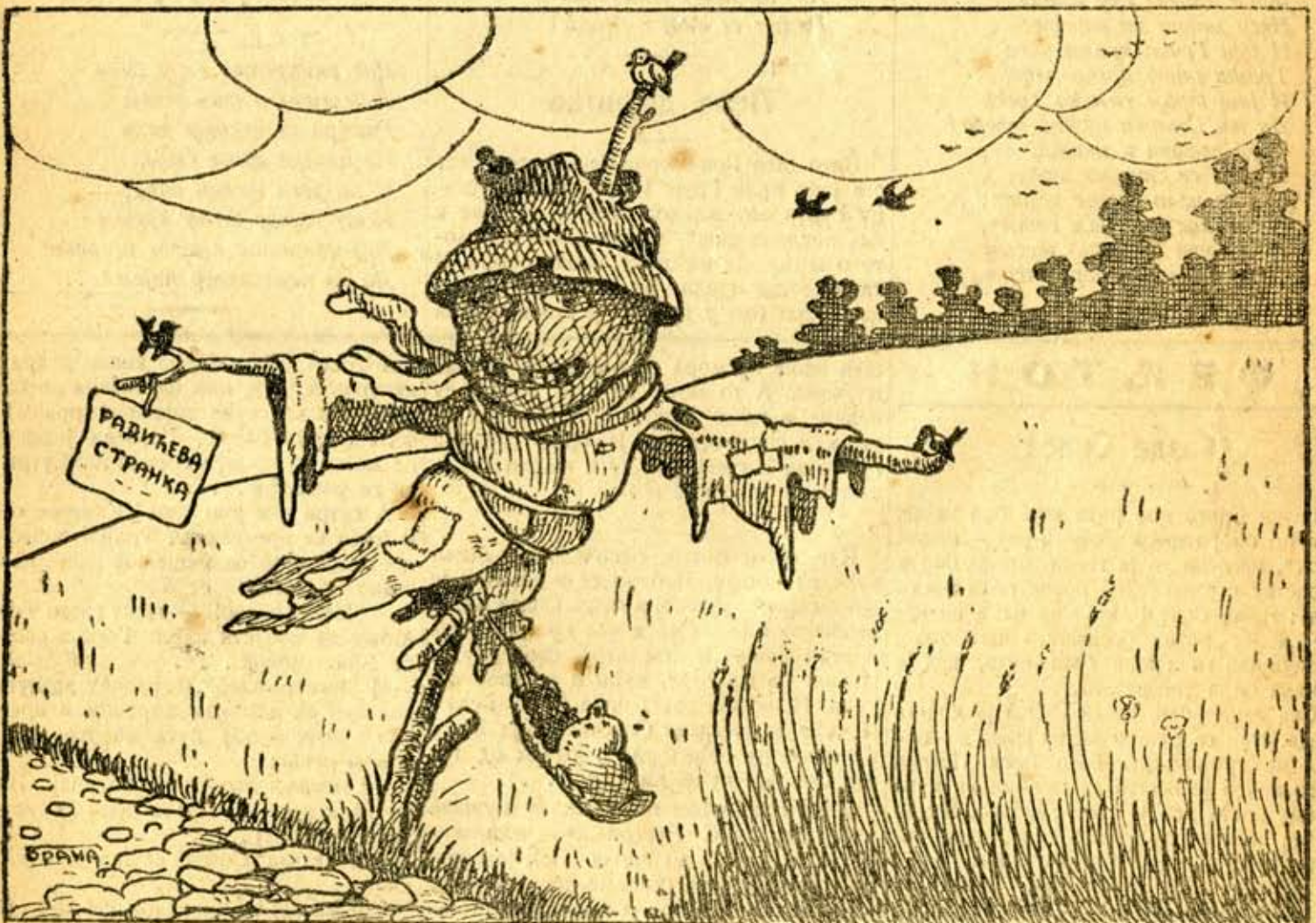
ВЦЦ

сатирично
хумористични
додатак ЕПОХЕ

НЕДЕЉА
12
децембра
1920. ГОД.
БЕОГРАД

Обично страшило

Радићевци дигли вику:
Страшан преврат спремају,
Да остваре Републику!
Ап' --- три чисте немају...

Мислиш, кад се чула дрека,
Све се пушке машило,
Тако грми из далека!
А изблиза --- страшило!...

Недељни рапорт

Сад већ знамо, са набора
 Резултат се цео своди:
 Ужасно се тресла гора,
 Па на крају миш се роди!
 Већина је недостижна —
 Пата-карте свуд се броје,
 И свака је странка брижна:
 С којом ли ће да је споје?
 Већ'о би се крупан с малим,
 Ал' неслогу Радић гради —
 Пева: „Тебе Бога хвалим“...
 А с ђаволом тикве сади!...
 Док се томе многи чуде,
 Други нашли начин јачи:
 Са онол'ко, кол'ко буде,
 Да се Устав утаначи.
 Па ко неће да се сложи,
 Нек припише својој кожи...

19.

Вестя, које под број иду
 Још су свуда оне исте.
 Још с Ријеке ону гњиду
 Нису моћни да очисте!
 И још Грчка краља чека —
 Тражи питу преко леба;
 И још траје римска дрека
 Да им Смирна нужно треба!
 Свуд ђефови и инати,
 И цене се стално дижу;
 Још се цело стање клати...
 Избеглице још нам стижу;
 И рапорт се грдно жести
 Што бележи старе вести.

ФЕЛТОН

Газда Спаса

Газда Спаса пре рата није био газда, али по оној изреци „неком рат — неком брат“, изгледа да је газда Спаса био у сродству с ратом. Јер после рата сви га зову: газда Спаса! Нико за њега не каже да је „ратни богаташ“, него тако, послужила га срећа баш онда, кад је већина била унесрећена.

Сад како било, газда Спаса је доста газда. Чак се решио да то јавно докаже целој грађанству. Баш пред Петров пост почео је нешто да премишља и за време поста већ је то и смислио. Чудно је то, да пост има неку силу, неке напоне, који покрену читаве идеје. Тако, на пример, покрену мисао: „Како би било, да се сазида кућа?“ — И ето, то је то, што је газда Спаса мислио.

После шесто-недељног Петровог поста, поче да зида нову, двокатну кућу, баш на самој њошкој улици. Смислио је да горњи кат задржи за себе и фамилију, а дућане да издаје под кирију. Онда ни-

Најрадоснији поданик

Дуго Грци радост крише
 Према своме краљу лепом,
 И најзад је испољише.
 Ал' од свију понојвише
 Радује се онај с репом!

Лепо друштво

Зато што Грци мрзе Веницелоса, свет све јаче мрзи Грке. И понављајући стару Вергилову изреку: „Бојим се Грка и кад поклоне дају“, траже разне анегдоте о њима, да их што више оцрне. И тако се сад прича, да је некад виконт де Флери био у грчкој престоници, и да

је у његову част тадашња влада одредила банкет.

За време банкета примети виконт, да му је настао алатан сат и јако се узнемири. Министар председник приђе му и упита га шта му је. Виконт му објасни у чему је ствар.

— Сумњате ли на кога? — упита председник виконта.

— Једини господин, који је непрестано био у мојој близини, то је онај тамо крај прозора! одговори виконт.

— Аха! То је министар правде! — рече председник и изгуби се међ госте. После пет минута врати се виконту пружајући му украћени сат.

— Ево вам сата!

— О, Хвала вам екселенцији! Али вама је свакако веома негодно било да поменете то министру правде?

— О, нисам му ја ни речи рекао. Он још није ни приметио да сам му извукао сат.

Лепој кројачици

Док ритерство би у слам —

Забелешке о том стоје —

Ритери су нектар пили

Из ципеле драге своје.

И ја, увек жедан пића,

Исту такву жељу кријем —

Дој напрук с твог прстића

Да из њега ликер пијем!...

шта више не мора да ради, већ да седи и ужива. А то може да буде. Кирије су велике, а газда Спаса је срећна наклоњена, а сем тога он је врло скроман грађанин и повињује се и нашим и аустриским законима...

Еле, после поста, одпочело је зидање куће на њошку. И брзо се зида. Већ је први спрат изђикао, а газда Спаса мило, необично мило. Сваки час пређе на супротни њошак и посматра своју кућу. И баш ће да буде кућа и то двокатна кућа. И питаће свет: чија је то кућа? И чуће да је газда Спасина! Или ће се у разговору рећи: „Ама, одмах од газда Спасине куће, на ниже“...

Тако премишља газда Спаса и ужива у будућој кући. Нестрпљиво чека, кад ће да се стигне до крова. Већ је спремио пешкириће и мараме, да се повежу на ону грану у врх таванских рогова. И биће сав срећан, кад то доживи, да се на његовој новој згради залепришају пешкири и мараме...

Али удари летња киша и непрестаје целога дана.

— Ух! — Прекиде се рад!.. гуња га-

зда Спаса. Оно ова је киша добра за кукуруз и усев, ама за зидање не ваља, нарочито кад кућа није под кровом! Уфате видови фајхт!.. Него за један дан не може да се уфајхтичава... Сутра ће да се разведри...

А сутра дан још горе! Клизаве скеле и једва се прелузимах Трајко попео, да прегледа квар од кише. А киша непрестано пљушти.

— Неваља ово! — каже газда Трајко. Може да попусти кућа. Горњи сводови су кроз мокри...

И „цимермолер“ Фердинад двапут је долазио са женским амрелом и прегледао зидове и оба пута завртео је главом и рекао:

— Неваља ово ни за молерај... Зидови пуни воде, па после пуштају воду и кваре молерај...

А то газда Спаса слуша и мука га хвата.

Трећи дан — не ведри се! Пред зору одпочне пљусак, па траје целога дана.

— Ама, знаш како се каже: кад киша пробије зору траје целог дана! — Теши газда Спасу Риста бакалин.

Газда Спаса пожутео од јада. Иде без амрела, а ни сам не зна куд иде.

Шана

Леш углед

— Зар вас није срамота да тако лажете своје бираче.

— Ја се држим нареке чувеног Енглеа Вилгема Пита.

— А шта је он рекао?

— Рекао је: Ако будемо часни само један сат, бићемо вечно изгубљени! —

Још боље

— Имам диван стан. У истој је кући и апотека и стан једног лекара, а преко пута је квартал, а одмах у близини ватрогасна чета и пошта...

— Мој је стан бољи. У истој је кући мејана, а преко пута заложна банка.

Добра гостионица

— Јесте ли били задовољни са ручком?

— О, те како! Само да је ћурка била млада као вино, а вино старо као ћурка, онда бих и сутра дошао на ручак.

Граматица

— Кажите ми множину од речи дете?

— Близнаци.

Скупа уста

— Је ли истина да ова нова оперска певачица има огроман хонорар?

— Наравно. Чим отвори уста, па ма да зевне, то кошта сто динара.

Куварицине муке

*Грдно нам се куварица љути,
Што не може „кворум“ да умути.
Меће редом зачине и јаја
Али све се за себе одваја!
Псује јадна, јер је муке сита:
„Не прави се од кворума пита!...“*

Издао се

— Од чега се разболео ваш муж?

— Од запаљења мозга.

— То је ужасна болест. Ја сам је прележао. Од ње човек чли умре или пошави.

Утеха

— Платите ми једном рачун, не могу сто пута да долазим до вас, чак овамо на крају вароши...

— Стрпите се док падну цене кирџама, па ћу се доселити близу вас.

Мудре речи

Ко све озбиљно схвата, значи да незна шта је озбиљност.

Људи оштра погледа морају често да зажмури на једно око.

Заљубљенима никад нису досадни разговори, јер увек само о себи разговарају.

Жене не иду саме ни добрим ни рђавим путем.

После венчања младенци завршују свој роман, а отпочињу своју историју.

Скинуо маску

*Узалуд се Радих тужи
Монархија да свет смисе,
Чим одржа говор дужи,
Открио нам да он служи
Само оном ко да више!*

Риста бакалин саветује га, да иде у астрономску кулу, и вели му:

— Тамо се види далеко од запада и на два дана унапред осећа се на аперати лепо време...

И газда Спаса оде тамо. Два пута се пењао и кад год се силазио тужно је мрмљао:

— Од запад се не ведри!

А његова недовршена кућа изгледа ко покисла кокошка. И скеле су некако тужне — личе на вешала! Па дабоме, већ толико дана стоје празне. Газда Спаса не сме више ни да гледа у своје вдање, јер му изгледа као да га је потрефила граната...

Дође кући и ћути. Бадава његова супруга госпа Јелка започиње разговор, ништа не помаже. Он само ћути, и кад-кад јако хукне. Зато је госпа Јелка дозвала врачуру, баба Савку.

Баба Савка уве газда Спасин длан, нешто прогунђа, па онда рече тихо нешто газда Спаси и оде.

И газда Спаси чисто лакну...

И пета ноћ наста и киша не престаје, баш као да се спрема потоп. Улице

празне; нигде живе душе. Само патролџија, по службеном послу, прође један пут у два сата, с краја на крај улице, па онда стане под скеле газда Спасине куће, да се закљони од кише.

У два сата, по поноћи, осети патролџија да се неко пење по скели. Иамаче се и погледа горе. На врх скеле го човек! Припио се уз горњи зид, па гледа у небо и нешто мрмља!

— Силази, бре! Кој си, да си! — дрекну патролџија, а онај се стропошта!

— Ух! — јукну неко доле, у другом дућану с лева, кад се погледа у план куће.

Патролџија се увуче тамо и нађе готово непомично тело! Зазвижда у пиштаљку. Дођоше и други чувари јавне ноћне безбедности и познаше тело. То је био газда Спаса. Врачара му је казала: да се ноћу, голишав попне на кућу и изговори неке речи, па ће се одмах разведрити. Али ето, од тога се газда Спаси тако рећи смрче...

Сутра дан истина престаде киша, Али газда Спаса лежи угруван у постељи. Привили су му печен лукац, јер то је добро од убоја Главмо је да ће остати жив...

Шест недеља је прошло, док је газда Спаса толико ојачао, да може да изиђе из куће. Изишао је, али је остао под фелером. Повијен је мало у десну страну; то му се нешто пореметило десно вито ребро...

Кућа готова, а њему саветују, да иде у бању, а кућу да окречи на пролеће.

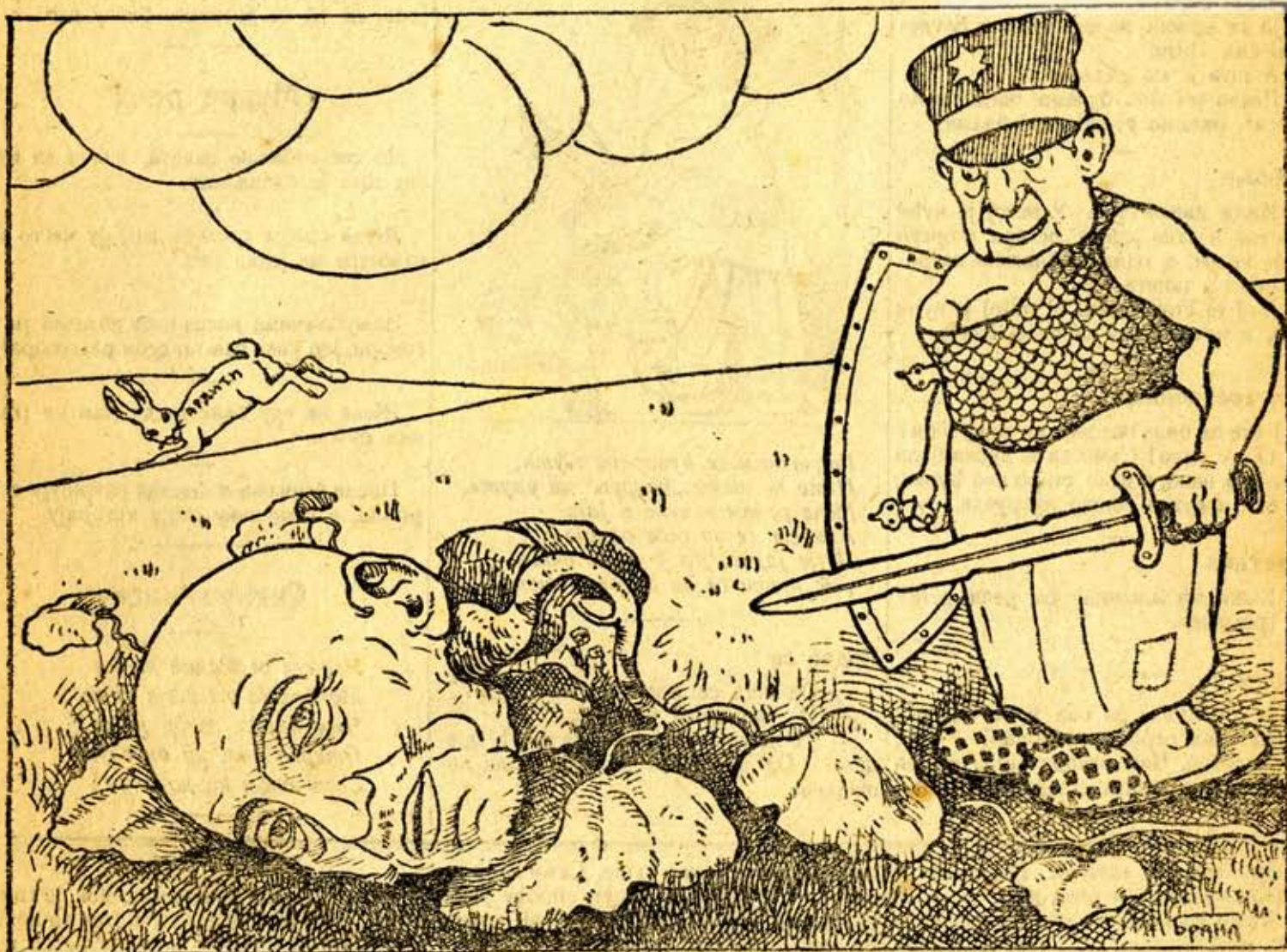
Тако би. Не да му се, да се усели у нову кућу. Неки кажу, да је то зато, што је био у сродству са ратом. А ко ће то знати...

Некад и сад

На Петровдан 1855 године јеромонах Јерота Драгановић „општежителни у Манастиру Крупецодолу“, довршио је своје велико дело „Србски Кувар“, а „из разни немачки о художеству кувања дејствујућих књига сабран и довољним искуством правилно испитан.“ Трошком Јеремије Караџића и В. Валожића то је дело угледало света 1865 године и за дванаест гроша чаршијских продавано је „милом србском роду.“

Крај Д' Анунцијаде

Италија тикву срела,
Па јој вели, мрачног чела:
Ти си увек била смела —
Вршила си своја дела

И врежом си замке плела
Сваком оној ком сам хтела.
Али сад си тикво врела,
Љашти ти се глатња ћела,

И да не би тужна свела,
Одсецам те од твог тела.
А кад ва сто будем села
Бићеш круна мојих јела!

Пред том књигом, која је претурила половину века, а који садржи упуства за 302 разна јела, не уздрхће вам стомак, већ срце. Јест уздрхће срце и јаче валупа, кад види чиме се пре 65 година бавио једач брат у Христу и кад се сети чиме се данас баве његови следбеници!

Јерота се бринуо за благоверне хришћане да добију што бољи јеловник, да одрже што здравији стомак; а данашњи овештеници труде се, да што јаке партијски затрују своју паству и да им покваре и стомак и душу. Јуре по зборовима, држе огорчене беседе против кандидата других партија и мразе све оне своје парохијане, који нису њихови једомишљеници. А како је Јерота Драговић племенит и узвишен према њима!

Треба само прочитати његов „предговор“ у делу „Србски Кувар“ и довољно је, да се сваки поклони томе племенитом јеромонаху. Предговор гласи:

„Желећи милом роду свом полезним себе, учинити, трудно сам се од више година на књижи овој, који ће, као што од срца желим, Роду нашем од велике потребе бити. Ја сам, пре него што сам монашески чин на себе примио, у двору, код његове светлости Господина Патриарха нашег, художество кувања чуо, у чему сам толико успеха добио, да сам ево у стању и књигу, којој сам име Србски Кувар дао, издати. Она садржи у себи 302 правила разних форми јела, која сам ја свако по особ довољно испитао, и за боље себе у том уверити,

свако правило пробао, и за добро и савршено наиваши, у књигу ставио, коју ево Теби драги читаољу на дар приносим, љубезно Те молећи, да је са оном искреношћу примиш, са којим ти је ја предајем.“

Зар вам није уздрхтало срце од милине? Три стотине јела нуди вам јеромонах Јерота, па ем вас нуди, ем вас љубазно моли да их примите. А данас вам и монаси и свештеници зготове папрену партијску чорбу и гоне вас да је покусате, па клатило вам се ил' не клатило!..

Како је то лепо било некад, и како је то ружно сад.